

den mest bekostelige Del af Fabriken, nemlig de hydrauliske Støbestaals Presser, Maskinerier osv. — som man nødvendigvis maa have fra Udlandet — ved Indførsel hertil, efter den nu gjældende Toldtarif, maa betale den overordentlig høie Told af 10 pCt. af Værdien.

Ved Driften af Fabriken ere vi ligeledes uheldigere stillede end Fabrikkerne ved Elven, dels fordi Arbeidskræften der er billigere end her, men navnlig ogsaa fordi Naaproduktet, Palmenøddeljerne, der tilføres fra nogle engelske Besiddelser paa Vestkysten af Afrika, kunne indføres til en ikke ubetydelig billigere Fragt til Elven end til Aarhus.

En Omstændighed, der ogsaa burde tale stærkt imod en saa pludselig og stor Nedsættelse af Beskyttelsestolden paa Olie, er den, at — foruden som ovenanført Maskinerne — forskellige Vareer, der bruges til Raffinering af Olie og den til en saadan Fabriks Drift vigtige Artikel Kul ere belastede med en forholdsvis høi Told, der ikke ved Finansministerens Udcast er foreslaaet nedsat.

Palmekjerne-Fabrikens Fabrikata vil foruden Olie bestaa i Palmefager, der ikke ere besyttede ved nogen Indførselstold. Palmefagerne, der anvendes i meget store Kvanta her i Landet til Kvægfoeding, have paa Tider bevislig ikke kunnet anskaffes fra Udlandet i saa stor Mængde, som Forbruget har fordret, og da de ere anerkjendte som et fortrinligt Fodringsstof, vil Forbruget, efter al Tilnelighed stige betydeligt.

Som D.B.H. af det Foregaaende vil bemærke, vil den omtalte Fabrik — den første i Danmark og i det Hele den første Nord for Tydskland — i forskjellige Henseender blive saa uheldig stillet ligeoverfor Fabrikkerne i Udlandet, at en Toldbeskyttelse af $\frac{1}{4}$ p. pr. Pd. paa Mindre end det Halve af dens Fabrikata paa ingen Maade kan veie op derimod, og vi nære stor Frygt for, at en saa betydelig Nedsættelse paa een Gang aldeles vil umuliggjøre dens Bestaaen.

Da Fabrikens Anlæg og Drift dog maa have sin Betydning paa Grund af den Beskæftigelse, den vil afgive for et ikke ubetydeligt Antal Arbeidere, for danske Skibe, der tildels ville blive anvendte til Oversførsel af Naaproduktet, ligesom den ogsaa vil have en almindelig Interesse for Landmændene, der ville kunne erholde det meget vigtige Fodringsmiddel, Palmefager, i tilstrækkelig Mængde og billigere end tidligere, og endelig fordi Palmeolien uden Tvivl vil faae Betydning for en vigtig Industri, nemlig Fabrikationen af finere Sæber, der endnu ikke synes at være udvillet i den Grad som i flere andre Lande, s. Ex. Østerrig, hvorfra der forsendes en stor Mængde Sæber, ogsaa hertil Landet, hovedsagelig fabrikerede af Palmeolie — haabe vi, at Udvalget vil tage tilbørligt Hensyn til disse Forestillinger.

(Imod denne Skrivelser Indhold er til et Medlem af Udvalget indløbet Moderklæring fra Grosserer D. W. Adler i Kjøbenhavn og Generalkonsul H. Pontoppidan i Hamborg, der begge ere interesserede i den ovenomtalte, paatænkte Forretning.)

29. (Løbe-Nr. 110: **Dst.**)

Skrivelse af 22. Januar 1872 fra Godseier Tesdorff, Durnygaard, med Exemplar af „Ugeskrift for Landmænd“ for 4de og 11te Januar s. A., hvori en Artikel af Brevskriveren om Tolden paa Ost, med tilføiede Bemærkninger af Ugeskriftets Red. og et Gjen svar af Brevskriveren.